

O sahanovaní sme v našom časopise písali už niekoľkokrát, no predsa: čo to vlastne bolo (resp. ešte je) a ako sa to robí?

Pôvodný *Indošov sahan* bol prístrešok postavený zo stanových dielcov, vtedy bežne používaných v armáde, v skautingu a trampovaní. Dielce mali kosoštvorcový tvar a spínali sa tak, že vytvorili jednoduchý stan – ihlan. Dali sa zopnúť aj viaceré do stanu väčšieho, ale to sa využívalo výnimočne. To sme samozrejme poznali a využívali, ale iba v lete (drsnejší aj od skorej jari a do neskorej jesene). A pritom bolo také jednoduché použiť tieto cely aj v zime. Stačilo dielce nezopnúť ale postaviť otvorené dva a dva oproti sebe asi v 1,5 až 2 metrovej vzdialenosti a medzi nimi založiť oheň. Predtým, pravda, bolo treba odstrániť z tohto priestoru sneh, za stanové dielce ho naopak navfšiť, pod každý dielec uhlopriečne upraviť lôžko z kopy čečiny, naň uložiť ešte čosi nepremokavé a spacák. Musel stačiť tenký, dekový – iných vtedy nebolo. A sahan bol hotový. Celta odrážala teplo z ohňa späť na nocujúcich, a tí sa pod sahanom, ako sme už povedali síce nie veľmi pohodlne, ale predsa vyspali. Samozrejme bolo treba po celú noc udržiavať oheň. To chcelo nahotoviť dosť suchého dreva a podchvíľou sa zobudiť a priložiť.

Keď sa na zimné táborenie týmto spôsobom odvážilo viac kamarátov, postavili zo stanových dielcov väčší prístrešok kruhového tvaru, do kruhu podeň pripravili aj lôžka a oheň v strede založili o čosi väčší. Aby hrial všetkých. Napokon, bolo preň aj viac miesta.

Prvého na sahanovanie nahovoril Indoš Teda Yukona (zas by sa dalo poznamenať „kohože iného?“). S ním takýchto mrazivých nocí prežil najviac. No vyskúšali si to aj všetci z T.O. Zálesák, pokiaľ sa pamätám aj Indošovi spoluosadníci z T.O. Dakota, ba prišiel aj ivančan z T.O. Zelená sedma. Hovorili sme mu Joe. Nazdávam sa, že to bol Muharica. Žiaľ, už sa ho to neopýtam. Táborilo sa najčastejšie vo Švédskom parku.

Po vojne sa pridali mladší kamaráti z osád Uncas, San Diego, Manila, Rudý šíp, Red River, Montreal a Florida. Najskalnejší z nich v roku 1952 založili tzv. Karpatskú zimnú brigádu. V nej bolo zimné táborenie popri dlhých pochodoch základom činnosti.

Zdeno Dočkal „Brčko“: Údolia nestíchli – Dejiny trampingu na Slovensku, 1991, 2. vydanie (r. 2017) – Doplnenia, str. 337